

**„Nie możemy przekazać
przyszłym pokoleniom
samolubnej Europy,
ślepej i głuchej na potrzeby innych”**

[Vaclav Havel]

**Scenariusz zajęć edukacji europejskiej/wiedzy o społeczeństwie
dla klasy I a gimnazjum w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Niechcicach
w dniu 15. 12. 2009 r.**

Temat: Amnesty International

Cel główny:

- kształtowanie poszanowania godności istoty ludzkiej

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wie, że wszyscy ludzie są równi pod względem swojej godności i swoich praw,
- rozumie znaczenie słów: godność, etyka, tolerancja,
- potrafi podać przykłady z życia codziennego, w których łamane są prawa człowieka,
- zna organizację pozarządową działającą na rzecz praw człowieka,
- potrafi zredagować list interwencyjny o uwolnienie więźnia sumienia (w języku angielskim).

Środki dydaktyczne:

„Podręcznik Pilnych Akcji Amnesty International Polska”, *Twój list może uratować komuś życie* pod red. I. Dębickiej, Warszawa 2002 (**załącznik nr 1**)

Tekst źródłowy: „Pilna Akcja Ukraina” w sprawie uwolnienia więźnia sumienia Igora Koktysza (zasoby internetowe: <http://amnesty.org.pl/>) (**załącznik nr 2**)

Utwory muzyczne:

Marek Grechuta *Wolność*, „Chłopcy z Placu Broni” *Kocham wolność*.

Plansze przedstawiające: Generacje Praw Człowieka, Prawa Dziecka, Prawa Ucznia, Mechanizmy Obrony Praw Człowieka (**załącznik nr 3**)

Krzyżówka *Prawa Człowieka* [Zasoby internetowe]

Metody:

- burza mózgów,
- praca w grupie,
- elementy dyskusji.

Realizacja:

1. Czynności porządkowo-organizacyjne.
2. Rekapitulacja wtórna.
3. Wprowadzeniem do zajęć jest motto Vaclava Havla: **„Nie możemy przekazać przyszłym pokoleniom samolubnej Europy, ślepej i głuchej na potrzeby innych”**.
- a) Podanie tematu i celów lekcji.
4. Wysłuchanie piosenki „Wolność” Marka Grechuty.
5. Krótka historia praw człowieka, przypomnienie generacji praw człowieka i mechanizmów ich obrony.
6. Pytania do uczniów:
 - Gdzie na świecie najczęściej naruszane są prawa człowieka?
 - Jaka jest rola organizacji międzynarodowych w ochronie praw człowieka?
 - Co oznaczają, czym są i jak rozumiecie słowa „godność”, „tolerancja” ?
 - Z jakimi słowami w sensie pozytywnym kojarzy się wam słowo godność lub brak godności (nauczyciel podaje dodatkowe pytania naprowadzające) np.:
 - Co to znaczy żyć życiem godnym człowieka?
 - Aby żyć godnie trzeba być?
 - Co czuje ofiara, którą bezprawnie pozbawiono godności poprzez znieważenie, czy przemoc fizyczną?
 - Co czuje sprawca przemocy pozbawiony godności w stosunku do ofiary?
 - Czym jest tolerancja?

- Jakie przymioty ma człowiek tolerancyjny?
- Kiedy przypada Międzynarodowy Dzień Tolerancji?
- Co czuje człowiek, który jest dyskryminowany z racji innej narodowości, wyznawanej religii, koloru skóry?

7. Polecenie dla uczniów:

Dokończcie zdanie: „Kiedy słyszę wyrażenie *prawa człowieka* to przychodzi mi na myśl...”

Rozwiążcie krzyżówkę. **(załącznik nr 4)**

8. Praca w grupie

Grupa I

Zaprezentujcie krótko historię instytucji jaką jest Amnesty International.

Grupa II

Ułóżcie dekalog człowieka szczęśliwego, zapiszcie go w formie tęczy. Zastanówcie się, czego symbolem jest tęcza.

Grupa III

Wypiszcie dzieła literackie, filmy, w których występuje temat praw i godności człowieka (np.: „Chata wuja Toma” [Harriet Beecher Stowe], „Olivier Twist” [Karola Dickensa]. Wypowiedź możecie uzupełnić o inne przykłady.

Ćwiczenie dla wszystkich grup

Nauczyciel języka angielskiego [Pani Edyta Pawłowska]

9. Z przygotowanych materiałów o represjonowanych więźniach politycznych na świecie zredagujcie list interwencyjny w języku angielskim o uwolnienie więźnia. **(załącznik nr 5)**

10. Podsumowanie i wnioski

Każdy człowiek posiada niezbywalną godność, z której wynikają z jego prawa i wolności. "Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w swej godności i w swych prawach. Są oni obdarzeni rozumem i sumieniem i powinni postępować wobec innych w duchu braterstwa" (Art. 1 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka). Prawa człowieka dotyczą relacji jednostka - władza i obywatel - państwo a nie stosunków między ludźmi. Naruszanie praw człowieka dotyczy ich łamania lub niewykonywania przez organy i przedstawicieli państwa. Promocja tolerancji i poszanowania ma istotne znaczenie w tworzeniu atmosfery sprzyjającej akceptowaniu różnorodności kulturowej. „Pomimo powtarzających się oświadczeń ze strony społeczności międzynarodowej o promowaniu tolerancji i szacunku, wciąż stoją przed nami poważne wyzwania związane z wdrożeniem teorii w praktykę. Rozwój technologii i komunikacji połączone

z globalizacją gospodarek, zwiększył integrację i współzależność między cywilizacjami. Rozwój ten w większości wpłynął bardzo korzystnie na sytuację społeczeństw. W niektórych jednak przypadkach stał się przyczyną pogłębienia istniejących nierówności i powstania nowych form rasizmu i nietolerancji”.

11. Wysłuchanie piosenki „Wolność” w wykonaniu zespołu „Chłopcy z Placu Broni”.

Temat pracy domowej: *Inny nie znaczy gorszy*. Do jakich refleksji i wniosków skłoniło Cię wskazane sformułowanie? Wypowiedź uzasadnij.

Zasoby internetowe:

<http://www.unic.un.org.pl/dyskryminacja/tolerancja-poszanowanie.php>

Uwagi o realizacji:

Temat można zrealizować na dwóch jednostkach lekcyjnych. Lekcja zintegrowana z językiem angielskim.

***RAZEM MOŻEMY ZMIENIĆ
RZECZYWISTOŚĆ***

**12-13 XII 2009 ROKU ODBĘDZIE SIĘ
KOLEJNY MARATON PISANIA
LISTÓW AMNESTY INTERNATIONAL.**

**PISZEMY, ABY PRZECIWSTAWIĆ SIĘ,
NIESPRAWIEDLIWOŚCI
I ABY POWSTRZYMAĆ REPRESJE**